

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/17/2019
Identifikačné číslo spisu:	1412204913
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1412204913.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. O., bývajúcim v B., F. XX, zastúpeným Advokátskou kanceláriou HARGAŠ LEGAL, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Laskomerského 149/6, IČO: 47 251 361 proti žalovaným

1/ P. F. T.-Q., narodený X. L. XXXX, ktorý zomrel XX. P. XXXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Michal Krutek, s. r. o., so sídlom v Trnave, Hlavná 11, IČO 47 254 581, 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO 00 151 700, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 18C/34/2019, o nesúhlase Okresného súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava IV, sp. zn. 18C/34/2019 je vecne príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 18C/34/2019 podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti z dôvodu nesúhlasu s postúpením tejto veci Krajským súdom v Bratislave. Nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že na konanie je naďalej vecne príslušný Krajský súd v Bratislave, i keď v priebehu sporu žalovaný 1/, požívajúci diplomatické imunity a výsady zomrel a žalobca voči nemu vzal žalobu späť. Krajský súd v Bratislave vykonaním jednotlivých úkonov vo veci samej (doručením žaloby, pripustením zmeny žaloby, zastavením konania v časti a pod.) založil svoju príslušnosť. V zmysle § 470 ods. 4 CSP konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

2. Krajský súd v Bratislave v postúpení veci Okresnému súdu Bratislava IV z 30. septembra 2019 v podstatnom uviedol: ... „Okresný súd Bratislava IV, na ktorý bola žaloba pôvodne podaná, postúpil vec tunajšiemu súdu z dôvodu jeho vecnej príslušnosti vyplývajúcej z v tom čase účinného ust. § 9 ods. 2 písm. c) OSP (účinného do 30. 06. 2016), podľa ktorého rozhodovali krajské sudy ako sudy prvého stupňa v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady za

podmienky, že tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky. ... súd skúma vecnú príslušnosť počas celého konania (§ 40 CSP), potom vychádzajúc zo skutočnosti, že žalovaný 1/, ktorého sa spor ako osoby požívajúcej diplomatické imunity a výsady týkal (podľa čoho bola zároveň určená vecná príslušnosť tunajšieho súdu), zomrel a žalobca zobral žalobu voči nemu späť, a vzhľadom na novú procesnú úpravu vecnej príslušnosti zakotvenú v ust. § 12 CSP, podľa ktorej je na konanie v prvej inštancii príslušný okresný súd (a nie krajský súd), tunajší súd vyhodnotil, že došlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje vecná príslušnosť. Dospel preto k záveru, že nie sú splnené podmienky jeho vecnej príslušnosti a postupom podľa ust. § 43 ods. 1 CSP odstránil tento nedostatok podmienky konania postúpením sporu vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava IV, na ktorý bola žaloba pôvodne podaná.“

3. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava IV a Krajskému súdu v Bratislave podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Súdne konanie o náhradu škody medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ začalo dorúčením žaloby súdu 26. apríla 2012. Za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (do 30. júna 2016) došlo k ustáleniu vecne a miestne príslušného súdu v zmysle § 9 ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd Bratislava IV v zmysle § 104a ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku vec 3. júna 2014 postúpil Krajskému súdu v Bratislave, ktorý s postúpením nevyslovil svoj nesúhlas a vec nepostúpil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 104a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku na zaujatie konečného stanoviska o vecnej príslušnosti.

5. Civilný sporový poriadok (účinný od 1. júla 2016) v intertemporálnom ustanovení § 470 ods. 4 vyriešil otázku vecnej príslušnosti súdov vo vzťahu k Občianskemu súdnemu poriadku (ďalej aj „OSP“) podľa pravidiel „nepravej“ retroaktivity, čo znamená, že na existujúce vzťahy sa aj za účinnej právnej úpravy vzťahuje skoršia (zrušená a neúčinná právna úprava). V zmysle § 470 ods. 4 CSP, konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

6. Výluka regulácie podmienok vecnej príslušnosti podľa CSP na konania začaté ešte podľa Občianskeho súdneho poriadku je ústavne udržateľnou úpravou časovej koexistencie starej a novej právnej úpravy, pretože primerane rešpektuje princíp právnej istoty a predvídateľnosti, ako žiadúcich limitov prípadných účinkov pravej retroaktivity.

7. Z explicitného príkazu vyplývajúceho z ustanovenia § 470 ods. 4 CSP o povinnosti pôvodne vecne príslušných súdov dokončiť spory aj po 30. júni 2016, možno v danej veci konštatovať nezmeniteľnosť vecnej príslušnosti krajského súdu aj za účinnosti CSP (perpetuatio fori). Perpetuatio fori je trvanie príslušnosti toho súdu, u ktorého bol spor (konanie) začatý. Tento súd je príslušný na prejednanie veci a jej rozhodnutie až do právoplatného ukončenia veci, a to i vtedy, ak sa v jeho priebehu zmenia okolnosti, ktoré sú (boli) pre určenie príslušného súdu rozhodné. Inak povedané, zásada trvania súdnej príslušnosti platí i pre vecnú príslušnosť, súd ex offio skúma podmienky svojej príslušnosti síce kedykoľvek počas sporu (konania), v ktoromkoľvek štádiu, avšak len so zreteľom na okolnosti, ktoré tu boli v čase začatia konania (§ 11 ods. 1 OSP, § 36 ods. 2 CSP). Meniace sa okolnosti vecnej príslušnosti počas prebiehajúceho sporu, na ktoré v súvislosti so smrťou žalovaného 1/ a späťvzatím žaloby voči žalovanému 1/ poukazoval Krajský súd v Bratislave, nemožno považovať za opodstatnené.

8. Najvyšší súd na základe uvedených dôvodov rozhodol tak, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava VI s postúpením veci Krajským súdom v Bratislave je dôvodný a vecne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie tejto veci je Krajský súd v Bratislave.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.